יום ב', כ"ו בתשרי תשע"ד (30 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ואלה ימי השבוע ש-(י)היה...

אתמול, כ"ה בתשרי בשנת תק"ע (1809), נפטר רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, "סניגורה של ישראל".

רבי לוי יצחק מברדיצ'ב (1740–1809) הוא אחד הרבנים הפופולאריים יותר בהיסטוריה החסידית. הוא היה תלמיד קרוב של המנהיג השני של תנועת החסידות, רבי דוב-בער, המגיד ממזעריטש. הוא ידוע ביותר בשל אהבתו לכל יהודי ובשל תחינותיו התמידיות בפני שמים בשמם של כל היהודים. רבות מתורותיו נכללות בספר "קדושת לוי" שפורסם לאחר מותו.

נולד בשנת ת"ק (1740) בעיירה הוסקוב שבמחוז פשמישל, לאביו רבי מאיר ברבי משה מזאמושטש, בנים למשפחת רבנים שבמשך כ"ו דורות לא הוסר כתר תורה ממנה. בימי נעוריו היה נודע בכינויו ה"עלוי מירופלב", על שם מקום לימודיו. זמן מה ישב בלוברטוב בבית חותנו, הגביר ר' ישראל פרץ. בהשפעת רבי שמלקה מניקל-שפרוג, שהתוודע אליו עת ישבו ברוטשוול, נסע רבי לוי יצחק למזריטש וישב שנים מספר בבית המגיד, בו למד את דרך החסידות. משנת תקכ"א (1761) מילא את מקום רבי שמלקה ברבנות רוטשוול, בשנת תקכ"ה (1765) נתקבל כרב בז'יליחוב. בשל רדיפות המתנגדים, עבר בשנת תקל"א (1771) לפינסק, בה שימש כרב וריש מתיבתא. גם שם לחמו נגדו המתנגדים ופעם אף התנפלו על ביתו ושדדוהו .

משנת תקמ"ה (1785) שימש ברבנות ברדיטשוב, בה מצא אפשרות להקים מרכז חסידי גדול ולכהן בכהונותיו כרב וכמנהיג רוחני במשך עשרים וחמש שנה עד יום כ"ה תשרי תק"ע (1809) בו "כבה אור העולם" (כביטויו של ר"ן מברסלב). מרוב הערצה לרבם לא קיבלו עוד בני ברדיטשוב רב לקהילתם וכל גדולי התורה שבאו אחריו כונו בתואר דיין ומורה הוראה .

{ באותם ימים של ספקנות, כשרוחות התקופה המודרנית ורעיונותיה נשבו מעל מזרח אירופה והביאו רבים וכן טובים לתהות על תוקפה של אמונתם, שלח רבי לוי יצחק מברדיצ'ב שליחים לקהילות שונות עם הכרזה שהטיל עליהם להכריז בשמו: "שמעו הכל, אני לוי יצחק מברדיצ'ב, מכריז באוזני כל האדם: יש א-להים בעולם!" [מקור] }

הסיפורים הרבים המסופרים עליו בקרב החסידים מפארים את תכונותיו והליכותיו כאיש הרגש והרחמים, ומתארים אותו בייחוד כאוהב ישראל, כסנגור האומה ופרקליטה הגדול. [מקור]

והנה, אחד מהם...

חביות מלאות דבש

פסק דין תמוה של רבי לוי יצחק מברדיצ'וב מתגלה כהשגחה שמיימית

בשנת 1785, פחות משבוע אחרי שהצדיק רבי לוי יצחק עקר לברדיצ'ב כדי לכהן שם כרב ראשי, שלושה אנשים נקשו על דלת ביתו כדי לבקשו להכריע ביניהם בשאלה הלכתית. פסק ההלכה יהיה הראשון אותו יתן רבי לוי יצחק במסגרת משרתו החדשה.

סוחר עשיר מן העיר הסמוכה הביא כמה חביות מלאות בדבש כדי למוכרן ביריד הגדול בברדיצ'ב. לרוע המזל, בדיוק אז ירד פלאים מחיר הדבש. כיוון שלא רצה לסבול אבדן רווח על השקעתו, הוא ביקש ממכר שלו לאחסן עבורו את הדבש עד שהמחירים יעלו שוב. השנים היו ידידים ותיקים, והאיש המקומי שמח לעזור לו. כיוון שהכירו איש את רעהו וכל אחד מהם סמך על יושרו של האחר, הם לא העלו את ההסדר שביניהם על הכתב ואף לא קראו לעדים לעיסקה.

הזמן חלף. מחיר הדבש נשאר נמוך, וכך נשארו החביות במרתף שבברדיצ'ב בלא שפתחו אותן, נסתרות מעין רואה.

חלף זמן נוסף. האיש שבביתו אוחסן הדבש נדבק במחלה ממארת ונפטר מן העולם. הכל קרה כה מהר שלא היתה לו הזדמנות להסביר לבני משפחתו כלום אודות מצב עסקיו ועניניו.

"כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ--בְּעִיר-ה' צְבָא-אוֹת בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ אֱלֹקִים יְכוֹנְנֶהָ עַד-עוֹלָם סֶלָה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל

יום ב', כ"ו בתשרי תשע"ד (30 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

חלף זמן נוסף. מחיר הדבש החל סוף סוף לעלות בהדרגה. כשהעלייה במחיר נעשתה משמעותית הופיע בעליהן של החביות בבית חברו המנוח וביקש מבניו של הלה לקחת את הדבש שלו. אלא שהבנים, שאביהם לא אמר להם כלום בדבר העניין הזה, סרבו לכבד את תביעתו של הסוחר. אחרי שדנו בעניין, הם החליטו להגיע לבית-דין רבני כדי להציג את המקרה בפני הרב החדש.

רבי לוי יצחק האזין בקפידה למתלוננים, אף שהחוק במקרה כזה היה ברור מאוד. כמובן שהוא ייאלץ לפסוק כנגד הסוחר הבא מחוץ לעיר. אפילו אם היו עדים או מסמך חתום, חוק התורה מתנה כי אין לקחת כל רכוש מ"יתומים" (כלומר, מיורשים הסובלים עקב העובדה שאין להם דרך לדעת מה אירע בין המנוח לבין זה הבא לדרוש מהם את סחורתו), מבלי שהתובע יישבע באשר לתוקף התביעה; ובמקרה הזה לא היו כל מסמכים או עדים למה שהתרחש.

אף על פי כן, רבי לוי יצחק היסס להכריז על פסק הדין שלו ולסיים את המקרה. שתי מחשבות הציקו לו. מדוע סידר הבורא שפסק הדין הראשון שלו במשרתו החדשה יהיה משהו כל כך ברור ופשוט ללא כל אפשרות להתפשר, וזאת כבר בימיו הראשונים במשרתו החדשה? האם יתכן שזהו אות משמים להראות לו שמנהגו לנסות תמיד להתאים ולהתפשר – אינו נכון יותר? שרק ציות קפדני לחוקים יכול להיחשב כדרך האמת?

המחשבה האחרת שגרמה לו לתחושת אי-נוחות היתה המחשבה הבאה: מדוע השופט העליון סידר את הדברים כך שפסק הדין הראשון שלו בעיר הזו ייחשב מוזר על ידי כל תושבי העיר? אחרי ככלות הכל, הסוחר היה ידוע לכולם בעיר כאיש ישר ומהימן, כאדם אמיד שלכן חסין מפני לחצים כספיים, ורחוק ממעשה גניבה כמזרח ממערב. יתר על כן, כולם ידעו כי הסוחר והמנוח היו ידידים ותיקים שסמכו זה על זה ללא עוררין ומעולם לא השתמשו במסמכים או בעדים לעסקותיהם. אין ספק שהעיר כולה תשים לבה לפסיקה הראשונה של הרב החדש, ובוודאי הוא שכולם יתמהו, מדוע חוקי התורה נוגדים כל כך את השכל הישר. "מדוע אני, ולמה דווקא עכשיו?" חשב לעצמו רבי לוי יצחק.

הוא לא יכול היה לתת את פסק הדין. הסתירה שבין החוש הטבעי ביחס למה שנכון לעשותו, לבין חוקי התורה, היתה גדולה מדי. למרות שהתובע והנתבעים ציפו בכיליון עיניים לדברו, הוא ביקש מהם לסלוח לו לכמה דקות. הוא פנה לפינת החדר ופתח בתפילה חרישית, כשהוא שופך בפני האלוקים את תסכולו ומבקש ממנו להאיר עיניו ולהעניק לו את חסד ההבנה ביחס לבעיה שלפניו.

לפתע פתאום זינק בעל הדבש ממקומו כאילו הכהו הברק וקרא: "אני זוכר! אני זוכר!" הזיכרון הכה בו כה חזק, והוא היה כה משוכנע בחשיבותו ובמשמעותו, שהוא לא היסס להפריע לרבי, שעמד בפינה, שקוע בתפילתו האישית.

"רבי נכבד, אנא סלח לי", הוא קרא בהתרגשות. "בעודני עומד כאן היתה לי הארה מדהימה ביותר! זיכרון ישן, שנשכח ממני לחלוטין מזה שנים רבות, שב פתאום והבזיק בתודעתי וניצל מתהום הנשייה! אני מדבר על משהו שארע לפני חמישים שנה, כשהייתי נער צעיר.

"אבינו נפטר פתאום והשאיר לנו ירושה גדולה בכסף מזומן ובנכסים, שבהם נכלל מרתף גדול מלא חביות יין ושמן.

"יום אחד, אביהם של שני הבחורים הצעירים הללו – ינוח בשלום על משכבו – בא לביתנו בהמלניק. הוא טען שהיין והשמן שייכים לו – שהוא אכסן אותם אצל אבי למשמרת. אחיי ואני היינו עדיין צעירים למדי, ומעולם לא היינו מעורבים בעסקיו של אבי. לא היה לנו מושג מה עלינו לעשות, אבל מיאנו לוותר על הסחורה סתם ככה.

"כולנו הלכנו לרב העיר והצגנו בפניו את המקרה. הוא פסק לטובתנו, והסביר שלא ניתן לקחת כלום מירושה שמקבלים יתומים בלי הוכחה ניצחת וללא שבועה. היין והשמן נשארו אצלנו. מקץ זמן מה מכרנו את כל הסחורה בעד מחיר הגון.

"מה שנוכחתי לראות זה עתה הוא שהכסף שקיבלנו עבור אותם יין ושמן **<u>שווה בדיוק לערכו</u>** של הדבש שלי, הנמצא כעת בידיהם של בניו של ידידי המנוח!"

פניו של רבי לוי יצחק קרנו באושר פנימי. תוך שהעלה השוואה הולמת זו שבין שני האירועים, שהתרחשו במרחק חמישים שנה זה מזה, חרץ הסוחר את דינו הוא במקרה הנדון. מאותה סיבה שבגללה, כיתום, הוא היה זכאי לשמור את היין ואת השמן לפני זמן רב כל כך – מאותה סיבה עצמה, היה עליו עתה לוותר כיום על תביעתו לקבל את הדבש שלו מידיהם של שני היתומים הללו.

"כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ--בְּעִיר-ה' צְבָ-אוֹת בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ אֱלֹקִים יְכוֹנְנֶהָ עַד-עוֹלָם סֶלָה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **<u>שני</u>**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!

יום ב', כ"ו בתשרי תשע"ד (30 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

כעת נתברר לרבי לוי יצחק כל העניין: ההשגחה העליונה הציבה בפניו את המקרה הזה, כה מוקדם במקום כהונתו החדש, כדי ללמדו לקח חשוב. לא תמיד מה שנראה אמיתי ומובן מאליו בעיניים אנושיות הוא בהכרח האמת, או אפילו הוגן. האמת המוחלטת מצויה אך ורק בהלכות התורה. ספר החשבונות של אלוקים תמיד פתוח, ואלוקים מחשב ומאזן תמיד את כל החשבונות. יש בהם שעשויים להמתין חמישים שנה בטרם יבואו על פתרונם, אחרים – יותר מזה, ואחרים – פחות מזה. מה שמובטח הוא, שאדון עולם מפקח כל העת כדי לוודא שהצדק ייעשה תמיד. [מקור]

והערה עדכנית לימים אלה, מהטור של ידידיה מאיר ב"בשבע" שהופיע לפני שבועיים -

והנה רגע אחד שכבר שייך לתשע"ד. התמונה הזאת צולמה ... בערב יום הכיפורים, בשעה 17:15. כלומר, כשעה לפני כניסת היום הקדוש. הרכב שלנו, כמו כל הרכבים שיצאו באותה שעה מירושלים דרך כביש מספר 1, נאלץ לצפור ולנווט בין עשרות הצעירים שהשתלטו על הכביש באופניים, סקייטים ורולר-בליידס. המועד הקדוש ביותר עוד לא נכנס, אבל הם כבר החלו במצוות היום. המבטים שהם נתנו בי היו בסגנון "חוצפן, איך אתה מפריע לנו? חילול הקודש!". ברוח של כפרה וסליחה, ניסיתי לחשוב –
מה היה רבי לוי יצחק מברדיצ'ב אומר עליהם? "זריזים מקדימים"?
[ידידיה מאיר-"בשבע"-י"ג תשרי תשע"ד]

=-=-=-=-=-=-=-=-=-=-=-=-=-=-=

היום, כ"ו בתשרי בשנת תשל"ד, החלטה מס' 338 מאושרת במועצת הביטחון של האו"ם.

בשנת תשל"ד (1973-5734), **הוכרזה היום הפסקת-האש הראשונה במלחמת יום-הכיפורים**, בחזית הדרומית. בו ביום, **קיבלה מועצת הבטחון של האו"ם את הצעה 338**.

במקביל לפעילות הצבאית, נמשכה הפעילות הדיפלומטית. שתי המעצמות – ארה"ב וברה"מ (לשעבר) – תיאמו ביניהן להפעיל לחץ על ישראל ועל מצרים להפסיק את האש. ב-21 באוקטובר (כ"ה בתשרי), הגיע קיסינג'ר – שר החוץ האמריקאני – למוסקבה ותיאם עם הרוסים את הפסקת האש שנכנסה לתוקפה, כאמור, למחרת, היום. הצעה 338 קוראת "להפסיק את הקרבות ולפתוח במו"מ לכינון שלום צודק ובר קיימא במזרח התיכון, בחסות נאותה"(?). מצרים הודיעה שהיא מקבלת את הפסקת האש. צה"ל המשיך לבסס את עמדותיו ולהשלים את כיתור הארמיה המצרית שממזרח לתעלה.
(כ"אגב": באותם הימים, מורגש בשווקים מחסור בסיגריות, גפרורים וביצים. גם 'דובק' וגם חב' 'נור' לייצור גפרורים הגדילו את המשמרות כדי לספק את הביקוש. ולעומת זו – התחדשו הלימודים בכל מוסדות החינוך, למעט האוניברסיטאות. הנהלת משרד החינוך קראה לכל תלמידי בתי הספר התיכוניים, העוסקים בעבודות השונות, לחזור לספסל(?) הלימודים.) [ישראל 50]

***

החלטה 338 אושרה במועצת הביטחון של האו"ם בימי מלחמת יום הכיפורים, ב-22 באוקטובר 1973, בהתאם להצעה משותפת של ארצות הברית וברית המועצות. ההחלטה קראה להפסקת אש בתוך 12 שעות ולא יאוחר משעה 6:52 בערבו של אותו יום. אל ההחלטה הזו נוספו שני סעיפים:

סעיף 2 קרא לכל הצדדים הנוגעים בדבר לפתוח מיד לאחר הפסקת האש בביצוע החלטה 242 של מועצת הביטחון על כל חלקיה.
סעיף 3 קבע שבאופן מיידי, בד בבד עם הפסקת האש, יתחילו הצדדים הנוגעים בדבר לפעול במסגרת משא ומתן לכינון שלום צודק ובר קיימא במזרח התיכון וינהלו את שיחותיהם בחסות "נאותה" (אשר פורשה למעשה כחסות של ארצות הברית או ברית המועצות אך לא בחסות האו"ם).

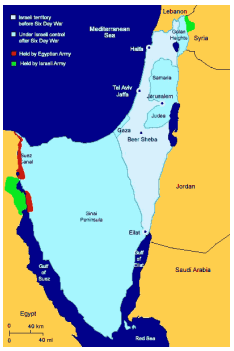
"כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ--בְּעִיר-ה' צְבָא-אוֹת בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ אֱלֹקִים יְכוֹנְנֶהָ עַד-עוֹלָם סֶלָה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל

יום ב', כ"ו בתשרי תשע"ד (30 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

המשך הלחימה חרף החלטה זו הביא לכיתור הארמייה השלישית של מצרים ולהחלטה 339 שהביאה להפסקת אש במלחמה.

החלטה 339 של מועצת הביטחון של האו"ם היא החלטה שהתקבלה במהלך מלחמת יום הכיפורים, ב־23 באוקטובר 1973 (למחרתה מהחלטה 338), ונועדה לעזור לשים קץ למלחמה.

החלטה זו הסתמכה בעיקרה על החלטה 338 יום לפני כן (אשר היא בעצמה התבססה על החלטה 242). עיקרי ההחלטה היו אישור ההחלטה הקודמת, החזרת כוחות שני הצדדים לעמדות שהיו ברגע שנכנסה הפסקת האש לתוקף ובקשה ממזכ"ל האו"ם (קורט ולדהיים!) לנקוט אמצעים למען הצבה של משקיפי או"ם על מנת לפקח על הפסקת האש.

הצורך בהחלטה זו נבע מהתחדשות הלחימה אחרי הפסקת האש שבאה בעקבות החלטה 338. החלטה 338 הופרה על ידי מצרים, אך היו אלה מקרים זניחים בעיקר. למרות זאת, ישראל ניצלה הפרות אלה כצידוק לשורה של הפרות בולטות וזאת בהוראת הממשלה ובאישור שבשתיקה שניתן על ידי ארצות הברית: צה"ל תקף את מוצב בוצר, ניסה לכבוש את העיר סואץ ולכתר את איסמעיליה, ובעיקר ריכז כוחות על מנת לסיים את כיתור הארמייה השלישית המצרית, ניסיון שנכשל עד אז.

הארמייה השלישית כותרה בסופו של דבר לאחר יומיים נוספים של לחימה, דבר שהוביל את מצרים להסכים להפסקת אש. הפסקת האש בשתי החזיתות נכנסה סופית לתוקפה ב-24 באוקטובר (מחרתיים, כ"ח בתשרי), בצל איום סובייטי להתערבות קונבנציונלית של ברית וורשה, וגרעינית באמצעות שתי חטיבות טילי סקאד גרעיניים באזור הדלתא של הנילוס, דבר שגרם לכוננות גרעינית בישראל, ולהעמדת הצבא האמריקני בכוננות שכללה כוננות גרעינית, שהביאה להסרת האיום הסובייטי. [ויקיפדיה - **החלטה 339**]

==========

מחר, יום שלישי, כ"ז בתשרי בשנת תשכ"ח (31.10.1967) *(זמן קצר לאחר מלחמת ששת ימים)* ***- הוקמה "התנועה למען ארץ ישראל השלמה".***

ארץ ישראל השלמה הוא מונח גאופוליטי ואידאולוגי בהיסטוריה של התנועה הציונית ובפוליטיקה של מדינת ישראל, המתייחס לארץ ישראל בגבולות היסטוריים המתוארים במקורות יהודיים, ורואה גבולות אלה כגבולות הרצויים למדינה היהודית או למדינת ישראל. המונח ארץ ישראל השלמה נעשה נפוץ אחרי 1967 בהתייחס לשאיפה להחיל את ריבונות ישראל על השטחים מעבר לקו הירוק שעברו למרותה של ישראל. אידאולוגיית "ארץ ישראל השלמה" חצתה מפלגות בשנותיה הראשונות. כיום מתויגים נאמני ארץ ישראל השלמה כבעלי דעות ימניות בפוליטיקה הישראלית, והמונח ארץ ישראל השלמה נקשר פעמים רבות במפעל ההתנחלות שמטרתו התיישבות יהודית בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה.

הוויכוח בעד ונגד ארץ ישראל השלמה החל ערב גיבושה של תוכנית החלוקה הראשונה בידי **ועדת פיל הבריטית**, בשנת 1936. הפולמוס נגע לשאלות שונות אידאולוגיות ופרגמטיות. מבחינה אידאולוגית, נחלקו הפלגים הציוניים בשאלה - האם גבולות המדינה היהודית הן עניין קריטי - אחד מסממניה המהותיים של המדינה, או עניין טכני שיש ליחס לו שיקולים מעשיים בלבד. בין השיקולים המעשיים שהועלו בהקשר זה: האם גבולות המדינה היהודית אמורים לכלול

"כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ--בְּעִיר-ה' צְבָא-אוֹת בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ אֱלֹקִים יְכוֹנְנֶהָ עַד-עוֹלָם סֶלָה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל

יום ב', כ"ו בתשרי תשע"ד (30 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שטחים בארץ ישראל ההיסטורית המיושבים בצפיפות יחסית על ידי ערבים; האם יש להעדיף שטחים שנוח להקים בהם יישובים יהודיים על פני שטחים שיש להם חשיבות היסטורית או דתית בתולדות עם ישראל; וכן, האם יש לקבל הצעות להקמת מדינה יהודית בגבולות מצומצמים, או לדחות אותן עד שאפשר יהיה להקים מדינה בגבולות ארץ ישראל השלמה. היו גם שדחו את רעיון החלוקה משום שהאמינו כי הפתרון של מדינה דו-לאומית יהודית-ערבית בגבולות רחבים עדיף על פני מדינה יהודית בגבולות מצומצמים, או על פני שליטה של מדינה יהודית על ציבור לא-יהודי גדול. [מקור]

ורצוי לזכור כי בדיונים שנערכו ביומיים האחרונים לפני הכרזת המדינה ב-ה' באייר תש"ח, קולו של בן-גוריון היה זה שהכריע שאין לקבוע את גבולות המדינה בהכרזה, כאשר מדינות ערב כבר הצהירו שאינם מכירים בשום גבולות ושבכוונתן "לקטוע" את הנולד. כתוצאה מכך, שאלת הגבולות נשארת פתוחה...

==========

PALESTINE
Statement of Policy
by His Majesty's Government
in the United Kingdom

וביום רביעי, <u>כ"ח בתשרי</u> בשנת תרצ"א (20.10.1930) ב"ספר הלבן" (הלא כל-כך לבן...) הודיעה בריטניה על הקפאת פיתוח הבית הלאומי: הגבלת העליה ומכירת קרקעות והקמת מועצה מחוקקת בה יהיו היהודים מיעוט. במחאה התפטר וייצמן מנשיאות ההסתדרות הציונית העולמית.

הספר הלבן של פאספילד, המכונה גם **הספר הלבן השני**, הוא ספר לבן שפורסם בחודש אוקטובר 1930 בעקבות מסקנות ועדת שו וועדת סימפסון, שנגעו לגורמים שהובילו למאורעות תרפ"ט, (1929).

סידני וב, הלורד פאספילד

הספר נקרא על שם שר המושבות הבריטי באותה תקופה הלורד פאספילד (סידני וב) ועסק במספר תחומים:
<u>בתחום הקרקעות</u> נאמר שלא נשארו קרקעות עודפות בארץ וניתן למכור קרקעות ליהודים רק במקרים שלא תהיה פגיעה בערבים, ובהתאם לתוכניות המנדט הבריטי.
<u>בתחום העלייה והתעסוקה</u>, העלייה תוגבל בהתאם ליכולת הקליטה הכלכלית ובהתחשב במצב התעסוקה ברחוב הערבי, כל עוד קיימת אבטלה ברחוב הערבי לא יוכלו עולים חדשים לעלות. חובת בריטניה לצמצם את העלייה היהודית לארץ ישראל.
בספר נאמר שישנה התחייבות כפולה לערבים וליהודים ולכן מומלץ להקים "מועצה מחוקקת", שתשקף את האינטרסים של כל צד.
הספר הלבן השני היווה <u>נסיגה</u> ממדיניות בריטניה. הייתה בו התחייבות כפולה המנוגדת להצהרת בלפור בדבר הקמת בית לאומי לעם היהודי בארץ ישראל. כמו כן, היה בו יתרון לרוב הערבי, ובנוסף הוא העמיד את היהודים והערבים על בסיס שווה, למרות שהערבים היו רוב. בהצהרת בלפור ובכתב המנדט היו התחייבויות לבניית בית לאומי לעם היהודי; אך בספר הלבן השני לא הוזכר העם היהודי, אלא רק היישוב בארץ ישראל .בכתב המנדט לא מוזכרים מוסדות יצוג לערבים, ואילו בספר הלבן מדובר על מועצה מחוקקת, בה סביר שיהיה רוב ערבי. בספר הלבן ישנן הגבלות על התיישבות יהודית בארץ ועל עלייה של יהודים לארץ ישראל, בניגוד לכתב המנדט שעודד עלייה והתיישבות יהודית צפופה. אין ספק שבאמצעות הקמת מועצה מחוקקת יוכלו הערבים להקפיא את בניין הבית הלאומי היהודי תוך נסיגה כמעט מוחלטת של בריטניה מהתחייבותיה בהצהרת בלפור ובכתב המנדט. [מקור]
[וכל זה מהווה מעין אצבע מאשימה כלפי היהודים, שעצם נוכחותנו בארץ, היא שגרמה לפרעות תרפ"ט...!)

בברכת המשך שבוע טוב ומבורך לכל משפחת קוראי ה**דף** ☺,
ברכה ומרדכי

"כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ--בְּעִיר-ה' צְבָא-אוֹת בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ אֱלֹקִים יְכוֹנְנֶהָ עַד-עוֹלָם סֶלָה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **<u>שני</u>**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!